

הסקוטי שחס על הנשק

להמיס את שכבת הגרוי שעטפה כל מקלע ומקלע ולקלקל לחלוטין את הנשק והתחמושת.

עד שנוכח הסקוטי כי נכשל לחלוטין בתכניו, כבר עבר הקיץ והסתו, נמנעה ממנו האפשרות לחזור למולדתו בסירתו עד לקיץ הבא. בדלית-בקרה השכיר עצמו אלן באר למנהלת "נמל-חיפה כאמודאי, ביצע למענה עבודות משה פשוטות, שאין מאחוריהן ריחן הכנסה דמיונית של עשרות-אלפי ל"ר רות-סטרלינג.

טרמפ" לסקוטלנד

כנאמן מטעם הצד השני בהסכם ה"פיפטי" פיפטי נחלה אלן באר צבר צעיר בן 22, אריה ביגל, ליד רמת-גן. לאחר שנכשלו שניהם במשימת אוצרות הנשק, לא נפרדו, להיפך, הציע הסקוטי לאריה להצטרף אליו ולהשתתף עמו בעבודותיו כאמודאי בנמל-חיפה. אריה, שהעדיף את הים הפתוח על אפייית הלחם (משפחת ביגל, עוסקת מזה שלושה דורות באפיייה), נשאר עמו על סיפון האמבר קווין, ובאביב של אשתקד ביקש יום

ככל סקוטי הגון, לא היה לבו של הקפטין אלן באר שלם עם בזבוז משוע של רכוש שוה כסף, והוא שמר בלבו לעת-מצוא את תכניתו לשוב ביום מן הימים ולמשתן מן המים את הנשק ששויו הו"ן-הועפות. מלחמת-העצמאות בשנות 50—1948 הפריעה למימוש תכניתו, ודחת לכמה שנים גוספיות.

שש שנים לאחר מכן, העלה הסקוטי בן ה-32, רחבי-הגרג ואמיק-הלב, את אשתו בטי בת ה-30 ושני ילדיהם, סטיבן בן ה-3 וריכרד בן ה-5, על סיפון סירת הדיג הפרטית שלו, אמבר קווין, ויצא להפ"ך

עם בת אכרים צרפתית עד שפתי-הנהר שיחה בשפה בינלאומית

לגה מאדינבורג (סקוטלנד) לחיפה (ישראל). תאמבר קווין, סירה בת 13 טון, מצוידת במנוע קלוין. אורך הספינות חוצה-הימים מחרטום לירכתיים היה 15 מטר, ורחבה המקסימלית 5 מטר. בבטן הספינה הוטען ציוד לנטייה, שיקורו — מדי אמודאי ומונפים שונים למשיית ארגוני-הנשק מקרקע-הים.

בלי פרסמות

אלן באר ומשפחתו לא חשבו את מסעם לישראל להרפתקה שיש לפרסמה בעתונים. להיפך, הוא השתדל למנוע הסתנוגות כל ידיעות אודות כוונתו האמיתיות, סיפר למכרו כי הוא מפליג לשיט אל חופי צרפת. כבן לאומה של יורדניים, ראה את מסעו לישראל בסירתו הקטנה כפעולה גר-תית של ספן. לולי בטחוננו כי ההפלגה בים כמותה כטיול של שבת אחר-צהרים לפרבר-היעיר, לא היה נוטל עמו אל סיפון האמבר קווין את אשתו ושני ילדיה, שאך זה למדו להלך ולפצות פיהם בדיבור.

כאשר הגיע הסקוטי אל חופי ישראל, למשות מתוכם את אוצרותיו האבודים, נוכח ראשית לדעת, כי לא יעלה בידו ליהפך לבעליהם היחיד של ארגוני הנשק, הוא ביקש לו שותף, חכם עמו על הסכם "פיפטי" פיפטי.

סוד חמים החמים

תכניתו של הסקוטי היתה דייקנית ביותר. הוא זכר בדיוק מתימטי את מקום השליכת אוצרות-הנשק, שכן לקחת בחשבון עובדה פעיטה ביותר: המים החמימים באזור המזרחי של הים התיכון גרמו למציאותם של אצות ובקטריות, שהשליחו לחזור לפנים הארגונים החתומים במסגרות פלדה וברגים,

אריה יצא לרחובות העיר, פגש סוחר טבקי, שהציע לו לקנות ממנו 50 חפיסות סיגריות וירגינינה ב-200 לירות החפיסה.

חפיסה כנגד אחר

השנים נדברו ביניהם כי יפגשו עם ערב באחד מרחובות-העיר. התנה אריה: "אתה תבוא לבדך ותביא כסף". אריה חזר לנמל (במסינה אין הנמל מגודר, אולם קיימת שמירה לעולה). בדרך פגש יציגית שהצ" טרפה אליו תמורת משהו כנגד משהו. עם זאת, המסכה שב יצא מן הספינה, כשהוא הולך חבוק עם הנערה הסיציליאנית, ומחביא בינות המוקיה והמוקיו חמישים חפיסות-סיגריות. כאשר באו למקום המיועד, ראה לפניו שתי דמויות, ביקש להיסוג, וגילה מאחוריו שתי דמויות נוספות. חיש משך אחריו את הנערה אל פנס הרחוב, וקרא לעומת הסוחר שהתקרב אליו: "לך לכל הרוחות, אינני מוכר לך מאומה. הבטחת לכבו לבדך?"

הסוחר השמיע שריקה קלה ושלושת מלווי נעלמו. "הכסף בכיסך?" שאל אריה, שעדיין חשש למלכות (אילו נכשל במכירת הסיגריות, לא היו יכולים להמשיך במסעם מזוטר ציוד ולק. הקפטין נשאר בכפינה, כיון שאילו נתפס, היתה סירתו מוחרמת). לאחר שסיימו את עסקי החליפין, שאל הסוחר: יש ברשותך עוד? כן — היתה התשובה שקיבל.

מספר אריה: "נטלתי את היציגית וחי-זרנו לסירה. הצטרפתי בסיגריות ויצאתי מהנמל וחזרתי חלילה עד שמכרנו את כל הכמות".

בלילה, לאחר שנפטר ממלאי הטבק המזכין, ניסה לנמנם כשהוא חש את העייפות בכל אבריו, התעורר לפתע לקול צעדי אדם. על סיפון האמבר קווין עלה קצין ממשרת-המכס.

— "כן, ארוני, אל מי?" שאל את הקצין שניסה להיכנס לתא הנעול (הסקוטי ומש"פחתו ירדו לחוף).

"אולי יש לך סיגריות." שאל הקצין?
"אין." קיבל תשובה. "אתה יכול לערוך חיפוש".

"לא ארוני, ענה הקצין, אני רוצה לקנות סיגריות. אתה יודע, המשכורת הממשלתית אינה מספיקה..."

אריה הוציא מתוך המלאי הפרטי שלו עשר חפיסות. הקצין שילם 250 לירות לחפיסה.

אריה שלח קללות על ראש סוחר הטבק. למי היתה נחוצה, לכל הרוחות, כל הטרחה, כאשר קצין-המכס משלם על המקום חמישים לירות יותר?

במסינה הצטיידו בדלק ומזון והפליגו לנאפולי, קפרי ומשם לפימוצינו, נמלה של רומא.

לאחר שלושה שבועות של שהיה בים, ירד אריה ברומא והחל משוטט ברחובות כדי להפש את בגין הצירות הישראלית. "רציתי להציץ שם בעתון עברי מן הארץ". מספר אריה, "אכל כאשר באתי לבניון הצירות, יצאה לקראתי פקידה וביקשתני בכל הנימוס למהר ולהתמלק משם".

תפוחים עלי-ים

ברומא נתקלקלה המכונה והיה הכרח לחליף את טבעות האצטונות של המנוע. לאחר התיקון יצאו להפלגה לעבר נמל-טולון, צרפת.

עם צאתם את נמל-פימוצינו חלפה על פניהם אנית-פאר שבידית שהובילה חברות מיליונרים לסויל סביב העולם. כמה שעות לאחר מכן, כשנמצאו כבר בים הפתוח, ראה אריה ארגונים צפים על פני המים.

— "קפטיין, משהו צף על פני המים, תיבות!" קרא אריה אל אלן באר ששהה אותה שעה בתאו.

— "הנח זאת, ערוחת עמו של השטן, לעולם לא תצליח למצוא משהו בעל ערך בים!" השיב לאריה הסקוטי מלומד הנסיון המרי, שטרם שכח את לקח תיבות-הנשק.

סירת המסע בתעלה צרפתית ברוויז בשיטה צרפתית

אריה, שעמד ליד ההגה, הסיט קמעה את כיוון ההפלגה וקרב אל אחת התיבות. — "קפטיין, תיבות של תפוחים ואגסים!" קרא בפעם השנייה.

הקפטין יצא מתאו, הציץ המימה, פשט את חולצתו ומכנסיו וקפץ הימה. מטבחה של בטי נתקשר אותו יום בשש היבות מלאות תפוחים ואגסים. היתה זו הפעם הראשונה שהסקוטי המיואש מצא אוצרות בים.

כשהגיעו עד נמל-טולון, עברו את עיקר הדרך המסוכנת. מטולון בדרום צרפת עד לבורדו שבמפרץ בסקאיה (צפון-מערב צרפת) הוציאת את אדמת צרפת תעלות מלאות כותיות שנבנו בסוף המאה התשע-עשרה. תעלות אלו חוסכות למפליגים מאנגליה לים התיכון בספינות דייג, את הצורך לה"קוף את כל ספרו ולעבור דרך מיצר-גיברלטר.

התעלות בנויות ביטון, וכדי להתגבר על הפרשי-הגובה נבנו מאות סכרים לאורך התעלה מטולון לבורדו. בסכרים אלו שמופ"ךד עליהן שומר, נכנסת כל סירה החוצה את התעלה, ולפי הצורך היא מועלה או מורדת בהתאם לגובה-התעלה, בה היא במש"ככה את דרכה.

נערה צרפתית בנהר

כאשר הגיעה האמבר קווין אל אחד הסכרים, לאחר השעה שבע בערב, השעה בה מפ"סיק שומר הסכר את עבודתו, נאלצו לחנות שם למנוחת-לילה. אחת מבנות-האכ"ר, רים, נערה בת שש-עשרה, קרבה אל הסירה לתהות על קנקנה. אריה ניסה לתהות על קנקנה של האורחת, מאחר ששמע אודות מנהיגיהן של הצרפתיות ספורים לאין ספור, שאל אותה לשמה בתנועות רגלים וידיים ושאר סימנים בינלאומיים של אנשים חסרי שפה משותפת, אולם לאחר מחצית השעה של שיחת רמויזם כשהנערה כבר היתה מוכנה להזמין עצמה לארוחת ערב בסירה, באה אמה אל האמבר קווין ומשכה אותה משם באזניה, כשהיא מחרפת ומגדפת את הנכרים.

האכרים הצרפתים מגדלים את ברוזיהם על מימי התעלה. אריה נאלץ למצוא ניחמים בבטעמים שהכינה בטי מברווז צלוי שנאכל בלי נוכחותה של הנערה.

בעשרים ושנים ליוני, 42 יום לאחר שיצאו את חיפה, קראו אלן באר ובני מש"פחתו זה לעומת זה: "לאנד, לאנד, הום!"

אריה הוזמן לשהות שבועיים בביתו של הסקוטי, הנמצא על חצי-אי ומשמש מקום קייטנה קיצי. מסתבר שאלן באר לא היה האדם העני ביותר בסקוטלנד. להיפך, בלנד-קויט (עיר) היה לו בית מלון, ונסיעתו לישראל לא היתה בשבילו אלא הפלגה מתוך הרפתקנות ונסיון להרויח משהו מן הצד, רוח שאינו חייב בתשלום מס-הכנסה.

לאחר שבועיים, נפרד ממנו הסקוטי כש-דמעות עימודות בעיניו, והוא יצא לכביש לתפוס "טרמפ" ללונדון ומשם לישראל.

מסיים אריה: היתה לי הפתעה, כי בשגי-רירות הישראלית בלונדון קיבלוני בסבר פנים יפות. הגב, שולמן, אחת הפקידות בשגרירות, דאגה לסדר לו מקום לינה בה"שרת-הבונים, וכעבור כמה ימים הודיעה לו: "אתה מפליג מחר על סיפון א/ק אתרוג הביתה".

* אדמה, אדמה, הגענו הביתה!"